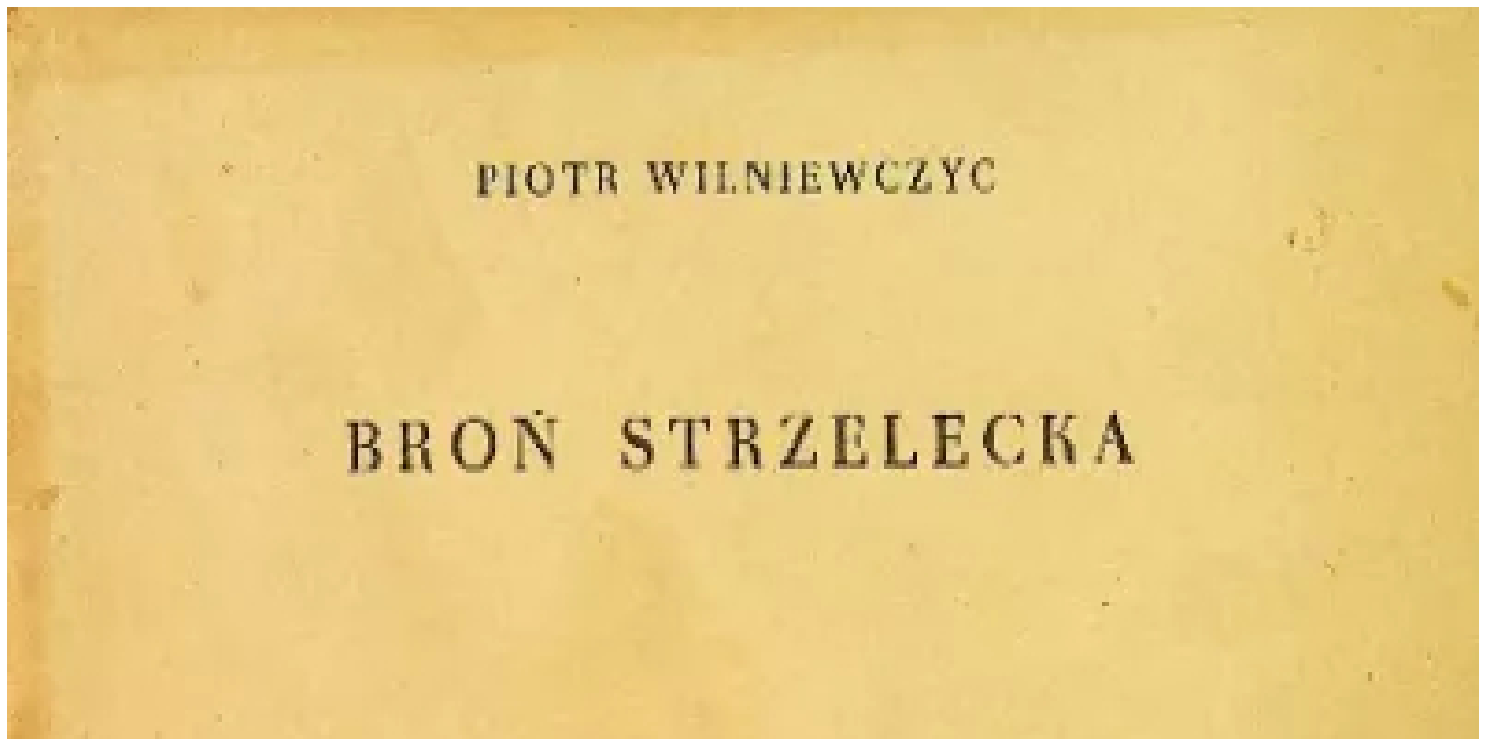

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/104650,Piotr-Apolinary-Wilniewiczyc.html>

„Broń strzelecka” Piotr Wilniewiczyc

BIOGRAM / BIOGRAFIA

Piotr Apolinary Wilniewiczyc

OKRES HISTORYCZNY

(1922-1939) II Rzeczpospolita (1939-1945) II wojna światowa

Autor: RYSZARD SODEL 20.12.2023

Wspólnie z Janem Skrzypińskim opracował legendarny pistolet ViS wz. 35 i pistolet maszynowy Mors wz. 39. Po II wojnie światowej kierował pracami nad pistoletem maszynowym RAK wz. 1963. Projekt ukończono już po jego śmierci. Piotr Apolinary Wilniewiczyc zmarł w Warszawie 23 grudnia 1960 r.

Piotr Apolinary Wilniewicz, s. Piotra i Anny z d. Reweńskiej, urodził się 31 stycznia 1887 r. we wsi Kimiltiej w guberni irkuckiej. W 1905 r. zdał maturę w Pierwszym Gimnazjum Męskim w Wilnie i przeniósł się do Petersburga, gdzie rozpoczął studia na Wydziale Fizyko-Matematycznym tamtejszego uniwersytetu.

W 1906 r. znalazł się we Lwowie, gdzie zaliczył semestr na Wydziale Chemicznym Szkoły Politechnicznej. W tym samym roku powrócił do Petersburga, podjął studia na Wydziale Chemicznym Instytutu Technologicznego, które ukończył w 1914 r. Później rozpoczął studia na Michajłowskiej Akademii Artylerii w Petersburgu, ukończone w 1915 r. z drugą lokatą.

Piotr Apolinary Wilniewicz

Konstruktor broni

W 1916 r. znalazł się na Kaukazie, gdzie zajmował się m.in. badaniami nad zdobyczną turecką bronią.

Po wybuchu II wojny światowej uniknął aresztowania przez władze niemieckie. W trakcie okupacji należał do Armii Krajowej.

W 1921 r., po zakończeniu wojny polsko-bolszewickiej, wrócił do Polski i rozpoczął pracę w Boryszewskiej Fabryce Prochu pod Sochaczewem, pełniąc tam funkcję kierownika laboratorium mechanicznego badania prochu. Następnie, w latach 1924-1928, był wykładowcą w Oficerskiej Szkole Artylerii w Toruniu. Prowadził wykłady na temat broni maszynowej, ręcznej i amunicji artyleryjskiej, napisał również trzy podręczniki akademickie.

W 1928 r. rozpoczął pracę w Państwowej Wytwórni Uzbrojenia w Warszawie. Do 1939 r. pełnił tam funkcję szefa służby balistycznej. W tym okresie, wspólnie z Janem Skrzypińskim, skonstruował pistolet ViS wz. 35 i pistolet maszynowy Mors wz. 39. Brał również udział w opracowywaniu czołgowych i lotniczych karabinów maszynowych.

Pistolet ViS wz. 35, magazynek i amunicja - dowody rzeczowe w procesie Witolda Pileckiego. Fotografia z akt procesowych oskarżonego o działalność wywiadowczą rtm. Witolda Pileckiego, wykonana po jego aresztowaniu w maju 1947 r. (fot. z zasobu IPN)

Wojenne losy

Po wybuchu II wojny światowej uniknął aresztowania przez władze niemieckie. W trakcie okupacji należał do Armii Krajowej. Działając pod pseudonimem „Wrett”, kontynuował prace konstruktorskie (zaprojektował m.in.

tłumik do pistoletu maszynowego Sten), ukrywał także osoby pochodzenia żydowskiego i poszukiwane przez Gestapo.

W 1943 r., w związku ze swoją działalnością w konspiracji, sam zaczął się ukrywać pod przybranym nazwiskiem. Piotr Wilniewicz po zakończeniu Powstania Warszawskiego znalazł się w obozie przesiedleńczym w Pruszkowie, a następnie w Jędrzejowie.

* * *

Po zakończeniu II wojny światowej otrzymywał propozycje wyjazdu za granicę, które odrzucał. W tym okresie mieszkał w Łodzi, wykładał na tamtejszej politechnice. Prowadził też zajęcia w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej w Warszawie (Politechnika Warszawska) i Szkole Inżynierskiej w Poznaniu (Politechnika Poznańska).

Piotr Wilniewicz zmarł 23 grudnia 1960 r. w Warszawie. Został pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

Grób Piotra Wilniewczyca na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie (fot. Wikipedia/CC BY-SA 4.0/Teresa1410)

COFNIJ SIĘ